

Bruxelles, 22.7.2019.
COM(2019) 342 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o zajedničkoj reviziji provedbe Sporazuma između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država o obradi i prijenosu podataka o financijskim porukama iz Europske unije u Sjedinjene Američke Države za potrebe Programa za praćenje financiranja terorizma

{SWD(2019) 301 final}

Sporazum između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država o obradi i prijenosu podataka o financijskim porukama iz Europske unije u Sjedinjene Američke Države za potrebe Programa za praćenje financiranja terorizma (dalje u tekstu „TFTP“) stupio je na snagu¹ 1. kolovoza 2010.

Postupovni aspekti

Člankom 13. Sporazuma predviđaju se redovite zajedničke revizije zaštitnih mjera, kontrolâ i odredaba o uzajamnosti koje će provoditi revizijski timovi iz Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država, uključujući Europsku komisiju, Ministarstvo financija SAD-a (dalje u tekstu „Ministarstvo financija“) i predstavnike dvaju tijela za zaštitu podataka iz država članica EU-a, a mogu biti uključeni i stručnjaci za sigurnost i zaštitu podataka te osobe s iskustvom u pravosuđu.

Ovo se izvješće odnosi na petu zajedničku reviziju Sporazuma otkad je stupio na snagu i obuhvaća razdoblje od 35 mjeseci od 1. siječnja 2016. do 30. studenoga 2018. Prvom zajedničkom revizijom Sporazuma provedenom u veljači 2011.² obuhvaćeno je razdoblje od prvih šest mjeseci nakon stupanja na snagu Sporazuma (od 1. kolovoza 2010. do 31. siječnja 2011.), a drugom zajedničkom revizijom provedenom u listopadu 2012.³ obuhvaćeno je naredno razdoblje od dvadeset mjeseci (od 1. veljače 2011. do 30. rujna 2012.). Trećom zajedničkom revizijom provedenom u travnju 2014. obuhvaćeno je razdoblje od sedamnaest mjeseci (od 1. listopada 2012. do 28. veljače 2014.)⁴. Trećom zajedničkom revizijom provedenom u ožujku 2016. obuhvaćeno je razdoblje od dvadeset i dva mjeseca (od 1. ožujka 2014. do 31. prosinca 2015.)⁵. Komisija je 27. studenoga 2013. donijela Komunikaciju o Zajedničkom izvješću Komisije i Ministarstva financija o vrijednosti podataka dostavljenih u okviru TFTP-a na temelju članka 6. stavka 6. Sporazuma⁶.

Europska komisija predstavljala je Europsku uniju, a Ministarstvo financija Sjedinjene Američke Države za potrebe revizije u skladu s člankom 13. stavkom 3. Sporazuma. Na čelu revizijskog tima EU-a bio je visoki dužnosnik Komisije, a tim se sastojao od ukupno dva člana osoblja Komisije, kao i predstavnika dvaju tijela za zaštitu podataka.

Peta zajednička revizija provedena je u dvije glavne faze: 15. siječnja 2019. u Haagu u prostorijama Europolâ te 31. siječnja i 1. veljače 2019. u Washingtonu u prostorijama Ministarstva financija.

Ovo se izvješće temelji na informacijama iz odgovora u pisanom obliku koje je Ministarstvo financija navelo u upitniku EU-a poslanom prije revizije, informacijama iz razgovorâ s osobljem Ministarstva financija i članovima tima za reviziju iz SAD-a te informacijama iz

¹ SL L 195/5 od 27.7. 2010.

² SEC(2011) 438 final.

³ SWD(2012) 454 final.

⁴ COM(2014) 513 final i SWD(2014) 264 final od 11.8.2014.

⁵ COM(2017) 31 final i SWD(2017) 17 final od 19.1.2017.

⁶ COM(2013) 843 final od 27.11.2013.

ostalnih javno dostupnih dokumenata Ministarstva financija. Nadalje, izvješće uzima u obzir i informacije koje je osoblje Europolu dostavilo za vrijeme revizije, uključujući podneske službenika Europolu za zaštitu podataka. Kako bi nadopunila informacije, Komisija se sastala i dobila informacije od imenovanog pružatelja informacija, a 3. travnja 2019. organizirala je sastanak kako bi dobila povratnu informaciju od država članica o odredbama Sporazuma o uzajamnosti.

Preporuke i zaključak

Na temelju informacija i objašnjenja dobivenih od Ministarstva financija, Europolu, imenovanog pružatelja informacija i neovisnih nadzornika, provjere odgovarajućih dokumenata i nasumično odabranog uzorka pretraživanja dostavljenih u okviru TFTP-a, Komisija je zadovoljna jer se Sporazum, pripadajući zaštitni mehanizmi i kontrole pravilno provode.

Europol obavlja svoje zadatke provjere u skladu s člankom 4. na temelju detaljne i redovito ažurirane popratne dokumentacije koju dostavlja Ministarstvo financija. Mehanizam nadzora dobro funkcionira i djelotvoran je u osiguravanju da je obrada podataka u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 5. Svi podaci koji nisu preuzeti brišu se najkasnije pet godina nakon njihova primitka, u skladu s člankom 6. stavkom 4. Sporazuma.

TFTP je i dalje važan instrument za pružanje pravovremenih, točnih i pouzdanih informacija o aktivnostima povezanim sa sumnjivim terorističkim planiranjem i financiranjem. Njime se lakše identificiraju i prate teroristi i njihove mreže za potporu diljem svijeta. U razdoblju obuhvaćenom ovom revizijom EU i dalje ima znatne koristi od TFTP-a. S porastom broja terorističkih napada od 2015. postao je sve važniji alat. U određenim slučajevima informacije koje su pružene u okviru Sporazuma bile su ključne za napredak posebnih istraga u vezi s terorističkim napadima na području EU-a.

U smislu potencijala za daljnji napredak, Komisija predlaže da Ministarstvo financija u godišnjoj evaluaciji zahtjeva iz članka 4. procijeni koje se vrste poruka i geografske regije najviše i najmanje pojavljuju u pretragama u okviru TFTP-a. Rezultat takvog pregleda trebao bi se uključiti i uzeti u obzir u budućim zahtjevima iz članka 4. Ovo bi moglo dovesti do uže prilagođenog zahtjeva radi smanjenja količine podataka koji su zatraženi od imenovanog pružatelja u skladu s člankom 4. stavkom 2. Komisija nadalje predlaže da Ministarstvo financija poboljša svoje mehanizme za reviziju potrebe zadržavanja takozvanih preuzetih podataka kako bi se osiguralo da su ti podaci zadržani koliko je potrebno za konkretnu istragu ili kazneni progon u kojima se koriste (članak 6. stavak 7.) Komisija u tom kontekstu traži od država članica da obavijeste Europol kao jedinstvenu kontaktnu točku za dodatne informacije Ministarstva financija kada se konačno zaključi predmet, što bi prema načelu trebalo dovesti do brisanja preuzetih podataka vezanih uz taj slučaj. Posebna pažnja trebala bi se posvetiti preuzetim podacima koje pregledaju analitičari Ministarstva financija, ali koji se zbog relevantnosti nisu dalje širili u okviru određene istrage.

Nadalje, države članice trebale bi Europolu redovito dostavljati povratne informacije o dodanoj vrijednosti informacija iz TFTP-a primljenima od Ministarstva financija, koje bi se,

ako je primjereno, dalje podijelile Ministarstvu financija, čime bi se omogućilo poboljšanje kvalitete i količine razmijenjenih informacija u skladu s člancima 9. i 10. Komisija cijeni i rad Europol a i potiče ga da nastavi svoje napore u cilju aktivnog promicanja svijesti o TFTP-u te da pruži potporu državama članicama koje zatraže njegov savjet i iskustvo u pripremi svojih zahtjeva iz članka 10.

Komisija napominje da učinkovito funkcioniraju postupci obrade zahtjeva u kojima osobe traže da se provjeri poštuju li se njihova prava zaštite podataka poštuju u skladu sa Sporazumom. Međutim, Komisija predlaže da Ministarstvo financija osigura da se takve provjere odnose na sva relevantna prava prema Sporazumu, uključujući podatke koji su pretraživani samo u slučaju gdje već postoji informacija ili dokaz koji pokazuje da se predmet pretrage odnosio na problem s terorizmom ili njegovim financiranjem.

Komisija pozdravlja kontinuiranu transparentnost američkih tijela u razmjeni informacija, čime se dokazuje vrijednost TFTP-a u okviru međunarodnih nastojanja u borbi protiv terorizma. Detaljne informacije o tome kako se podaci dostavljeni u okviru TFTP-a upotrebljavaju i mogu upotrebljavati te konkretni slučajevi iz zajedničkog izvješća o vrijednosti i u kontekstu ove revizije jasno pojašnjavaju način funkcioniranja i dodanu vrijednost TFTP-a.

Američka tijela uvelike su se koristila mogućnošću iz članka 9. Sporazuma da tijelima EU-a spontano pruže informacije iz TFTP-a. Osim toga, Europol je u razdoblju obuhvaćenom ovom revizijom proaktivno pokrenuo niz zahtjeva u skladu s člankom 10. Sporazuma. To je pridonijelo većoj prepoznatljivosti TFTP-a među tijelima EU-a, zbog čega su se ona njime i više koristila. Tijela EU-a navela su da bi se te smjernice Ministarstva financija u papirnatom obliku djelotvornije obradile ako bi bile dostupne u digitalnom obliku. Komisija poziva Ministarstvo financija i Europol da razmotre načine kojima bi se olakšala obrada smjernica u skladu sa sigurnosnim mehanizmima TFTP-a.

Redovito revidiranje Sporazuma ključno je za osiguravanje njegove pravilne provedbe, izgradnju odnosa povjerenja između ugovornih stranaka i otklanjanje sumnje o korisnosti instrumenta TFTP za zainteresirane dionike. Komisija i Ministarstvo financija dogovorili su se da sljedeću zajedničku reviziju u skladu s člankom 13. Sporazuma provedu početkom 2021.

Funkcioniranje Sporazuma, zajednički postupak revizije, njezini rezultati i preporuke detaljno su opisani u Radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen ovom izvješću.